

- A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd:
- B. Er is wel overeenstemming
- C. Er heeft overleg plaatsgevonden met

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)
Stand van zaken uitvoering Structuurvisie Maastricht 2030

---

1. Aanleiding.

De huidige Structuurvisie Maastricht 2030, 'Ruimte voor ontmoeting', is tot stand gekomen via een uitgebreid proces met burgers, belangengroepen en politiek (in 2011) en in mei 2012 door de gemeenteraad met een grote meerderheid vastgesteld. Het draagvlak voor de structuurvisie is niet alleen ontstaan door het participatieve proces, maar ook doordat het beschreven beleid op een overtuigende manier antwoord geeft op de opgave waarvoor de stad de komende jaren staat.

Bij de vaststelling van de structuurvisie is afgesproken dat deze actueel zal worden gehouden. Dit door de structuurvisie eens in de vier jaar te herijken. Daarnaast is afgesproken na twee jaar de voortgang te bezien. In de notitie, die als bijlage bij deze nota is gevoegd, wordt de stand van zaken van de uitvoering van de structuurvisie beschreven. Daarbij wordt geen volledigheid gepretendeerd: het is onmogelijk alle acties in relatie tot het totale gemeentelijk beleid in het kader van de notitie samen te vatten. Er wordt met name ingezoomd op de zaken die zich afspelen op het abstractieniveau van een structuurvisie als ruimtelijk beleidskader voor de langere termijn.

2. Relatie met bestaand beleid.

De notitie betreft de beschrijving van de stand van zaken van de uitvoering van de vigerende structuurvisie, als beleidskader voor het ruimtelijke beleid voor de stad over langere termijn.

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

Uit bijgevoegde notitie blijkt dat zowel wat betreft de beleidsvorming als op het gebied van de uitvoering van projecten de nodige stappen zijn (en worden) gezet in de uitvoering van de structuurvisie. De hoofdlijn van het ruimtelijk beleid blijft van toepassing, maar er is ook een aantal onderwerpen die aanvullend onderzoek en/of discussie vragen en waarvan de resultaten bij de herijking in 2016 hun vertaling zullen krijgen in een nieuwe versie van de structuurvisie. Het gaat daarbij met name om onderwerpen die voortvloeien uit het Coalitieakkoord 2014-2018 'Wij Maastricht' en uit het proces van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL).

4. Duurzaamheid en gezondheid.

In de vigerende structuurvisie is de beleidslijn voor de verschillende beleidsthema's steeds vanuit het thema 'duurzaamheid' beschreven. Vanuit het streven naar een duurzame ontwikkeling van de stad

is een aantal onderwerpen benoemd, die extra onderzoek en/of discussie vragen en waarvan het resultaat bij de herijking in 2016 zal worden in een nieuwe versie van de structuurvisie.

5. Personeel & Organisatie.

Niet van toepassing.

6. Informatie en automatisering.

Niet van toepassing.

7. (Duurzame) aanbestedingen.

Niet van toepassing.

8. Beheersparagraaf IBOR.

Niet van toepassing.

9. Financiën

Niet van toepassing.

10. Voorstel.

Voorgesteld wordt:

- Akkoord te gaan met bijgevoegde notitie 'Stand van zaken uitvoering Structuurvisie Maastricht 2030' waarin de actualiteit van de structuurvisie is beschreven.
- De notitie via bijgaande brief ter informatie toe te zenden aan de gemeenteraad.

11. Vervolg / Planning.

Herijking van de structuurvisie is in 2016 aan de orde.

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES POSTBUS 1992, 6201 BZ MAASTRICHT

Aan de raad van de gemeente Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

WWW.GEMEENTEMAASRICHT.NL

ONDERWERP
Stand van zaken uitvoering
Structuurvisie Maastricht 2030

DATUM
02-12-2014

BIJLAGEN
1

BEHANDELD DOOR
Onno de Jong

DOORKIESNUMMER
043 350 45 46

ONZE REFERENTIE
2014-46089

E-MAILADRES
onno.de.jong@maastricht.nl

FAXNUMMER
-

UW REFERENTIE
-

Geachte heer / mevrouw,

Op 29 mei 2012 heeft u de Structuurvisie Maastricht 2030, 'Ruimte voor ontmoeting' vastgesteld. Deze structuurvisie bevat de lange termijn visie voor de ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Bij de vaststelling is afgesproken dat de structuurvisie na vier jaar zal worden herijkt en dat de raad eens in de twee jaar op de hoogte zal worden gehouden van de voortgang. Ter invulling hiervan treft u bijgaand een notitie aan, waarin de stand van zaken van de uitvoering wordt beschreven.

Uit de notitie blijkt dat zowel wat betreft de beleidsvorming als op het gebied van projecten de nodige stappen zijn (en worden) gezet in de uitvoering van de structuurvisie. De hoofdlijn van het ruimtelijk beleid blijft van toepassing, maar er is ook een aantal onderwerpen die de komende jaren om aanvullend onderzoek en/of discussie vragen. Het betreft met name onderwerpen die voortvloeien uit het Coalitieakkoord 2014-2018 'Wij Maastricht'. In het Bijlagenboek bij de Kaderbrief 2014 van 17 juni 2014 is aangegeven op welke manier de concrete acties worden opgepakt met nadere toelichting en planning.

Conform afspraak zal de Structuurvisie Maastricht 2030 in het jaar 2016 worden herijkt. Het resultaat van het aanvullende onderzoek met bijbehorende discussie en besluitvorming zal dan worden verwerkt in een nieuwe, dan weer actuele versie van de structuurvisie. Wij zullen u daarover te zijner tijd informeren. Wij hopen u via bijgaande notitie een goed beeld te hebben gegeven van de manier waarop uitvoering wordt gegeven aan het ruimtelijk beleid.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Maastricht,

de secretaris,

de burgemeester,

loco

Hoofdstuk 1: AANLEIDING

De huidige Structuurvisie Maastricht 2030, 'Ruimte voor ontmoeting', is tot stand gekomen via een uitgebreid proces met burgers, belangengroepen en politiek (in 2011) en in mei 2012 door de gemeenteraad met een grote meerderheid vastgesteld. Het draagvlak voor de structuurvisie is niet alleen ontstaan door het participatieve proces, maar ook doordat het beschreven beleid op een overtuigende manier antwoord geeft op de opgave waarvoor de stad de komende jaren staat.

Bij de vaststelling van de structuurvisie is afgesproken dat deze actueel zal worden gehouden. Dit door de structuurvisie eens in de vier jaar te herijken. Daarnaast is afgesproken na twee jaar de voortgang te bezien. In deze notitie wordt de stand van zaken van de uitvoering van de structuurvisie beschreven. Daarbij wordt geen volledigheid gepretendeerd: het is onmogelijk alle acties in relatie tot het totale gemeentelijk beleid in het kader van deze notitie samen te vatten. Er wordt in deze notitie met name ingezoomd op de zaken, die zich afspelen op het abstractieniveau van een structuurvisie als ruimtelijk beleidskader voor de langere termijn.

Hoofdstuk 2: EVALUATIE STRUCTUURVISIE MAASTRICHT 2030 (DEEL I)

Paragraaf 2.1 Ruimtelijke thema's en totaalbeeld

Ambities ruimtelijk beleid

De Structuurvisie Maastricht 2030 bestaat uit twee delen. In deel I van de structuurvisie zijn op hoofdlijnen de ambities voor het ruimtelijk beleid van de stad beschreven. Dit aan de hand van de volgende vier centrale thema's (hoofdstuk 2).

"Om de aantrekkelijkheid van de stad voor (bestaande en nieuwe) inwoners, ondernemingen, instellingen en haar bezoekers te verbeteren is het ruimtelijk beleid van de stad gericht op:

- Versterking van haar positionering als internationale stad ten behoeve van de economische vitaliteit van de stad en regio.
- Investeren in een robuuste en duurzame bereikbaarheid om het vestigingsklimaat voor inwoners, bezoekers en ondernemingen te verbeteren.
- Het landschap versterken en verbinden met de stad zodat het nog meer bijdraagt aan de unieke woonkwaliteit en de toeristische aantrekkingskracht.
- Het bestaande stedelijk gebied zorgvuldig en geleidelijk transformeren, waarbij wordt gekomen tot een robuust netwerk van maatschappelijke voorzieningen en aantrekkelijke ontmoetingsplekken en openbare ruimten."

Het beleid voor deze vier ruimtelijke thema's leidt tot het totaalbeeld, zoals dat is opgenomen in hoofdstuk 3 van de structuurvisie.

(Eu)regionale positionering

In het kader van deze evaluatie verdient de (Eu)regionale positionering van Maastricht en Zuid Limburg extra aandacht. In december 2014 wordt het POL (Provinciaal Omgevingsplan Limburg) vastgesteld; onderdeel daarvan is de Visie Zuid Limburg. Hierin staat een scherper beeld van wat voor Maastricht (en Zuid Limburg) op regionaal en internationaal niveau belangrijk is. De Atlas van

Kansen voor Zuid Limburg, Tongeren, Luik en Aken (2013) laat daarnaast de kansen zien van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt. Het POL en de Visie Zuid Limburg vormen de basis van de regionale gebiedsagenda, die wordt opgesteld in het kader van het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport), op basis waarvan concrete projecten worden geselecteerd, gefinancierd, uitgewerkt en uitgevoerd.

Zuid Limburg ontwikkelt zich steeds meer als één ruimtelijk en functioneel samenhangend stedelijk netwerk (daily urban system). De reisafstanden zijn in Zuid Limburg relatief kort. Tevens leiden schaalvergroting en reorganisaties binnen het onderwijs, de zorg, cultuur en leisure ertoe dat inwoners vaker naar een andere stad, kern of gemeente moeten reizen om er gebruik van te maken. Ook ontstaan er structurele samenwerkingsverbanden tussen onderwijsinstellingen, overheden en ondernemers (triple-helix) binnen hetzelfde daily urban system. De steden zullen zorgen voor werk, voorzieningen en diverse vormen van wonen en steeds belangrijker worden ten opzichte van het ommeland.

In de integrale gebiedsopgave van Zuid Limburg staat de komende jaren de economische structuurversterking centraal. Als onderdeel van de Brainport Zuidoost Nederland is de ambitie om het gebied verder te ontwikkelen als een sterke kennisregio, die in verbinding staat met de kennisregio's Eindhoven, Aken en Leuven/Hasselt. Dit bevordert de bundeling van technologische kennis en de wereldwijde export van de innovatieve producten die hieruit voortkomen en levert (indirect) ook veel werkgelegenheid op voor de lokale en regionale economie.

De ambitie voor Zuid Limburg is om te komen tot één samenhangend gebied; een stedelijk en landschappelijk netwerk met:

- Krachtige economische campussen en clusters die een substantiële bijdrage leveren aan het Bruto Nationaal Product c.q. het aantal arbeidsplaatsen in de regio.
- Aantrekkelijke stedelijke centra als motoren van en magneten voor de (kennis)economie.
- Een hoogwaardig en divers aanbod van woonmilieus voor inwoners en (kennis)werkers.
- Uitstekende verbindingen tussen voorzieningen, kennisclusters en woongebieden binnen en buiten de regio: het versterken van het daily urban system en het vergroten van de dynamiek daarbinnen maakt een groter aantal banen bereikbaar op Euregionale schaal, waardoor de arbeidsmarkt in Zuid Limburg aantrekkelijker wordt.
- Een kwalitatief hoogwaardig en onderscheidend landschap, waar het goed wonen, werken en recreëren is.

Dit alles op een duurzame wijze met bijzondere aandacht voor klimaatadaptatie en energietransitie. Een en ander vraagt om regionale afstemming en biedt tevens kansen in economisch opzicht.

Positie en betekenis van Maastricht in de regio

De Visie Zuid Limburg sluit aan op en is een verdere uitwerking van het Maastrichtse beleid, zoals dat in verschillende nota's is verwoord.

- De historische binnenstad van Maastricht, met zijn deels daarbinnen gelegen universiteit, is van cruciale betekenis voor het woonklimaat en de kenniseconomie van Zuid Limburg. In feite is de binnenstad van Maastricht het enige centrum van internationale allure binnen Zuid Limburg. In de Visie Zuid Limburg is het zowel voor kantoren, detailhandel en regionale voorzieningen een regionaal concentratiegebied.
- In en rondom de binnenstad van Maastricht bevinden zich stedelijke woonmilieus waaraan, ondanks de overschotten in de woningvoorraad van Zuid Limburg, behoefte blijft bestaan. De nabijheid van de binnenstad en zijn voorzieningen moet verder worden benut. Versterking,

herstructurering en wellicht uitbreiding van de woningvoorraad van dit stedelijke woonmilieu is van cruciaal belang voor de regio Zuid Limburg.

- De campussen van Randwyck en Chemelot zijn stuwende clusters, van groot belang voor de regionale en nationale economie. De ontwikkeling van de voormalige Tapijnkazerne als stadscampus is eveneens van groot belang om de ambities van op het gebied van de kenniseconomie te realiseren.
- Naast het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en het creëren van een aantrekkelijk startersklimaat ligt er voor Zuid Limburg een grote kans om grensoverschrijdend de bestaande banen beter bereikbaar te maken. Daarvoor is het van belang dat Maastricht aansluiting krijgt op een multimodaal netwerk dat de belangrijkste centra en voorzieningen op Euregionaal niveau met elkaar verbindt.

Het POL en de bijbehorende Visie Zuid Limburg zullen na vaststelling worden uitgewerkt met als doel te komen een sterkere regio over de programmatische ontwikkeling van de regio, zowel op het gebied van woningbouw als ten aanzien van andere functies.

Paragraaf 2.2 Realisatiestrategie

Hoofdstuk 4 van de structuurvisie gaat over de realisatiestrategie. Bestaande structuren en instrumenten voor stedelijke opgaven voldoen niet meer; de huidige tijd vraagt om nieuwe vormen van stadsontwikkeling. Het Maastricht-LAB is in 2012 opgericht om een nieuwe impuls te geven aan de stedelijke (her)ontwikkeling van Maastricht. Het is gestart als proeftuin voor nieuwe stadsontwikkeling, waarbij diverse, door de gemeente geïnitieerde vraagstukken en projecten als experiment zijn opgepakt.

Als experimenteer- en leerruimte heeft het Maastricht-LAB de afgelopen twee jaar goed gefunctioneerd. Er is meer inzicht verkregen in nieuwe werkwijzen en oplossingsrichtingen op het gebied van leegstand en herbestemming, cocreatie, flexibiliteit en tijdelijkheid. Voor de belangrijkste onderwerpen is de stand van zaken als volgt.

Leegstand en herbestemming

Er is een stadsbrede strategie ontwikkeld op basis waarvan leegstand wordt aangepakt en daar waar mogelijk en wenselijk bestaande (leegstaande of leegkomende) gebouwen een passende nieuwe functie krijgen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen gebieden waar:

- Herbestemming prioriteit heeft, omdat leegstand de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van centrale ontmoetingsplekken kan aantasten.
- Leegstand wordt geaccepteerd, omdat het negatieve effect daarvan soms minder effect heeft.
- Leegstand in zekere zin zelfs gewenst is, omdat sloop kan leiden tot gewenste uitbreiding van groenstructuren.

In deze strategie wordt extra prioriteit gegeven aan de herbestemming van gebouwen met een cultuurhistorische waarde.

Flexibiliteit en tijdelijk gebruik

Op verschillende ontwikkellocaties in de stad worden mogelijkheden gecreëerd om (vooruitlopend op een definitieve invulling) tijdelijke projecten, ruimtelijke interventies, culturele en kunstzinnige activiteiten te faciliteren. Onder andere in het Frontenpark, het tijdelijk Sphinxpark en op het terrein

van de voormalige Tapijnkazerne is hiermee gestart. Er wordt een tijdelijke strategie voor het A2 gebied opgesteld. Gebiedsprogrammering is een belangrijk middel om het te ontwikkelen gebied identiteit te geven, economisch een impuls te geven en nieuwe functies en programma's voor publieke ruimten en vastgoed te verkennen.

In de praktijk blijkt dat de procedure, die nodig is om toestemming te krijgen voor tijdelijke initiatieven, langer duurt en ingewikkelder is dan die voor definitieve initiatieven. Er is behoefte aan een snelle procedure voor tijdelijke initiatieven, met aandacht voor een 'quick scan' van panden (wat kan en wat mag wel/niet) en procedures (horeca, ontheffing bestemmingsplan, etc.). Onderzocht wordt wat de mogelijkheden hiervoor zijn.

Rol gemeentelijke overheid

De gemeente heeft van oudsher een investerende rol om te komen tot een duurzaam raamwerk van infrastructuur, groen, water en maatschappelijke voorzieningen. Het effect van de geleverde inspanningen op dat gebied is (en blijft de komende jaren nog) op vele plekken in de stad zichtbaar. Voorbeelden zijn A2-project Maastricht, Noorderbrugtracé, Tram Vlaanderen – Maastricht, Tapijnkazerne, Frontenpark, Grenspark Maasvallei, Geusseltpark en Landgoederenzone. Daarnaast heeft het een actieve rol bij gebiedsontwikkeling (zoals de ontwikkeling van Belvédère en de wijkaanpak) en het faciliteren van (wenselijke) particuliere initiatieven.

Maar de gemeente dient in deze nieuwe tijd veel nadrukkelijker een mobiliserende rol te spelen, waarin op zoek wordt gegaan naar de energie in de stad. Naar mensen die anders naar de stad kijken, mensen die de kansen maar ook de opgaven zien en met concrete projecten een impuls kunnen geven aan de ontwikkeling van Maastricht. De ervaring leert dat het veelal wenselijk is initiatieven vanuit de samenleving door de gemeentelijke overheid te begeleiden omdat anders veel van deze energie verloren gaat. Het concreet vormgeven van dit vraagstuk is een opgave voor meerdere onderdelen van de gemeentelijke organisatie. Dit conform het Maastricht-LAB en de bestuursopdrachten Burgerparticipatie en Herinrichting buurt- en wijkgericht werken.

Prioritering

De gemeente heeft zogenaamde 'brandpunten' gedefinieerd, op basis waarvan de nodige prioriteiten worden gesteld in relatie tot de stedelijke programmering. De ontwikkeling van deze projecten, die als brandpunt zijn aangewezen, is cruciaal voor de transformatie van de stad. In de komende periode zal de stedelijke programmering worden geactualiseerd, zoals ook reeds is aangekondigd in het coalitieakkoord. In hoofdstuk 3 van deze notitie wordt aangegeven op welke manier daaraan voor de verschillende thema's invulling wordt gegeven. Het is overigens (op voorhand) niet de verwachting dat de gedefinieerde brandpunten wezenlijk zullen veranderen; deze zijn ook onderdeel van het coalitieakkoord. Wel is het mogelijk dat er op basis van de nieuwe inzichten wijzigingen of aanscherpingen wenselijk zullen zijn wat betreft de profilering en concrete invulling.

Op 1 oktober 2012 is op rijksniveau het BRO (Besluit Ruimtelijke Ordening) gewijzigd. Sinds dat moment is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' van kracht. Dit houdt in dat (her)ontwikkeling c.q. transformatie van (binnen en buiten)stedelijke locaties slechts is toegestaan als de behoefte aan de ter plaatse te faciliteren programma's duidelijk kan worden aangetoond. Er zal worden bekeken welke gevolgen de aanpassing van het BRO heeft voor het beschreven beleid en de geformuleerde projecten.

Participatie en cocreatie

Vanuit het Maastricht-LAB is een aantal experimenten geïnitieerd, waarin burgerparticipatie bij planontwikkeling vroegtijdig en op een vernieuwende manier is / wordt vormgegeven. Voorbeeld daarvan is de visie voor de Tapijnkazerne. Ook het proces voor de ontwikkeling van het Frontenpark zal op die manier worden gevoerd. Verder geschiedt de uitwerking van de vastgoedopgave binnen het project A2-Maastricht via de methode van cocreatie. Binnen het beheer van openbaar groen zal ruimte worden gegeven voor experimenten op het gebied van zelfbeheer.

Daarnaast is in de open oproep van het Maastricht-LAB geïnventariseerd welke ideeën er in de stad leven. Met de winnaar is een ondersteuningstraject gestart om tot realisatie te komen en ook met diverse andere initiatieven zijn vervolgstappen gezet. De opgedane ervaringen worden gebruikt om deze te implementeren in de reguliere werkwijze van de gemeente, zoals bij de wijkaanpak.

Het Maastricht-LAB gaat een nieuwe fase in als cocreatief ontwikkelplatform, waarbij vernieuwende projecten en vraagstukken worden opgepakt. Niet alleen als structurele voedingsbodem voor vernieuwing, maar ook door een platform te bieden voor verbinding (via het opzetten van een 'Stadmakersnetwerk') en kennisdeling (via de 'Stadacademie').

Paragraaf 2.3 Culturele Hoofdstad van Europa 2018

Om de beoogde ontwikkeling van Maastricht als belangrijk (Eu)regionaal centrum en woon- en cultuurstad een belangrijke impuls te geven heeft Maastricht zich in de periode 2009-2012 kandidaat gesteld voor de titel van Culturele Hoofdstad van Europa 2018. In het bidboek zijn goede aanzetten gegeven voor de structurele versterking van de positie van Maastricht in en de verbinding met de Euregiole context. Helaas hebben de geleverde inspanningen op dat vlak niet het gewenste resultaat opgeleverd: Leeuwarden zal in 2018 Culturele Hoofdstad van Europa zijn.

Dat wil niet zeggen dat daarmee de ambities ten aanzien van de ontwikkeling van de stad komen te vervallen. In februari 2014 is door Gedeputeerde Staten is het 'EGKS' (Europese Gemeenschap voor Cultuur en Samenleving) vastgesteld. Het doel daarvan is om via themajaren de verworvenheden van de kandidatuur van Maastricht en de Euregio voor 2018 te borgen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de samenwerkingsverbanden, netwerken en contacten die zijn ontstaan bij de kandidaatsstelling. In het bijzonder de relatie met de steden Aken, Hasselt, Genk, Luik en Tongeren wordt daarbij verder uitgebouwd. Zo ontstaat een grensoverschrijdend stedelijk netwerk, dat een optelsom wordt van de sterkte van elke partner en dat als een 'interne markt' kan gaan functioneren voor het creëren van economische meerwaarde en internationale samenwerking onder andere op het terrein van het hoger onderwijs.

De inzet is om naast een versterking van de culturele programmering vooral de relatie tussen economie en cultuur te stimuleren: cross-overs tussen sectoren die werkgelegenheid opleveren en het stimuleren van een nieuwe creatieve dynamiek die de Euregio als 'interne markt' ten volle uitspeelt. Het actieplan 'EGKS' is vertaald in een samenwerkingsovereenkomst; Maastricht heeft deze overeenkomst ondertekend. Op provinciaal niveau is een budget van € 15 miljoen gereserveerd; partners, partnersteden en -regio's uitgenodigd worden bij te dragen naar eigen draagkracht en vermogen.

Maastricht streeft zo naar het optimaal mogelijk committeren van provinciale investeringsgelden ter versterking van de economische infrastructuur, gericht op het creëren van meer banen en innovatie

in die sector en het versterken van de Euregionale dimensie. Deze impuls sluit aan op de inspanningen (binnen de uitvoering van de structuurvisie) om de stedelijke werklocaties, en in het bijzonder Belvédère als creatieve motor van de stad, actief in te zetten voor het faciliteren van nieuwe creatieve bedrijven en start-ups uit de kenniseconomie.

Paragraaf 2.4 Transformatie, investeringsagenda en gebiedsbeschrijvingen

In hoofdstukken 5 en 6 van deel I van de Structuurvisie Maastricht 2030 is beschreven op welke manier de transformatie van de stad via de verschillende projecten vorm krijgt en welke investeringen daarmee gemoeid zijn. Een en ander leidt tot de gebiedsbeschrijvingen zoals die zijn opgenomen in hoofdstuk 7 van de structuurvisie. De globale stand van zaken met betrekking tot de projecten is als volgt:

- Het project A2 Maastricht is in uitvoering. Het infrastructurele deel zal eind 2016 gereed zijn. Aansluitend daarop volgt de gebiedsontwikkeling.
- Voor het project Noorderbrugtracé zijn alle inhoudelijke en financiële beslissingen genomen. Het project bevindt zich nu in de aanbestedingsfase. De eerste fase is reeds in uitvoering.
- De Tram Vlaanderen – Maastricht bevindt zich in de voorbereidende fase.
- De aanpassing van het Stationsplein is onderdeel van het tramproject. Daarnaast worden plannen ontwikkeld voor een ondergrondse fietsenstalling. Een opgave voor de langere termijn is een nieuwe spoorkruising voor het langzaam verkeer en het station ook aan de oostzijde een ‘gezicht’ geven.
- De gebiedsontwikkeling binnen het project Belvédère is gestart. De woningbouw bij het Lindenkruis is opgeleverd. Voor het voormalige terrein van Nutsbedrijven zijn woningbouwplannen ontwikkeld. Er wordt hard gewerkt om de monumentale industriële gebouwen een nieuwe bestemming te geven. Er zijn de eerste aanzetten gegeven voor de realisatie van het nieuwe Frontenpark. En in het Bosscherveld wordt de eerste fase van de PDV-concentratie gerealiseerd.
- Het Geusseltgebied en de Landgoederenzone zijn stapsgewijs in ontwikkeling. Het United World College en het zwembad zijn gereed. Evenals het station Maastricht-Noord en de Park&Ride-voorziening in de Beatrixhaven. Er zijn plannen in ontwikkeling voor de versterking van het groene en recreatieve netwerk en de verbindingen van het gebied met stad en regio met haar routenetwerken en toeristische verblijfsgebieden. De ‘Groene Loper’ wordt in het kader van het A2-project Maastricht doorgetrokken naar de Landgoederenzone.
- Het herstructurering van verschillende stadsdelen (Noordoost en West) is fasegewijs in uitvoering. De voortgang daarvan is mede afhankelijk van de aanwezige investeringsvolumes bij de woningcorporaties. De vernieuwing van het winkelcentrum Brusselsepoort is in uitvoering, evenals de ontwikkeling van de zogenaamde Hoolhoeslocatie met een nieuw centrum en een nieuwe verbinding tussen Limmel en Boschpoort.
- Het Rivierpark Maasvallei (project Grensmaas) is in uitvoering.
- Het gebied van de voormalige Tapijnkazerne is aangekocht. Er is een visie voor het gebied opgesteld en de eerste fase om het stadspark te vergroten en de monumentale gebouwen een nieuwe functie te geven is in uitvoering.
- Er is een visie opgesteld voor de transformatie van de ENCI-groeve. De eerste fasen op het gebied van natuurontwikkeling, afwerking en openstelling zijn in uitvoering. Binnen de afspraken uit de visie kan ook het bedrijfsterrein transformeren.
- Er is een Masterplan voor Randwyck Noord vastgesteld. Hierin worden de nodige voorwaarden gecreëerd voor de realisatie van Maastricht Health Campus.

- De landschappelijke en recreatieve versterking van het zuidelijk Maasdal is een opgave voor de langere termijn. Evenals de kansen die het aanpakken van de hoogwaterproblematiek van de Maas geeft voor de verdere ontwikkeling van groene Maasoevers.

Zoals het voorgaand overzicht blijkt wordt via de diverse projecten hard gewerkt aan de beoogde transformatie van de stad en daarmee aan de uitvoering van de structuurvisie. Het succesvol afronden van lopende projecten is als prioriteit aangemerkt in het coalitieakkoord. De concrete voortgang daarvan is echter deels afhankelijk van marktomstandigheden en kansen / middelen die zich voordoen om een gebied te vernieuwen.

Centraal stedelijk gebied

Het centraal stedelijk gebied van Maastricht neemt in de structuurvisie een belangrijke positie in en verdient daarom in deze evaluatie extra aandacht. Dit is het gebied dat ontstaat na de ondertunneling van de A2 en de verlegging van de landing van de Noorderbrug: een aaneengesloten gebied dat naast de binnenstad ook de stedelijke woongebieden daaromheen omvat. Dit centraal stedelijk gebied is van cruciaal belang voor de gehele regio. De binnenstad als internationaal centrum van allure en het stedelijk woongebied als aantrekkelijk woonmilieu voor mensen die binnen Zuid Limburg op zoek zijn naar een (betaalbare) woning nabij dat centrum.

Voor de binnenstad is een nieuwe visie opgesteld. Deze is tot stand gekomen via een interactief proces met de stad: bewoners, studenten, ondernemers en andere stakeholders zoals de universiteit en diverse instellingen. Er wordt veel nadruk gelegd op het mogelijk maken en begeleiden van initiatieven. In de visie wordt de karakteristiek van de onderscheiden deelgebieden in de binnenstad beschreven; deze zullen worden opgenomen in een nieuwe structuurvisie. Er wordt momenteel projectgewijs en met verschillende partners aan de invulling en transformatie van het centraal stedelijk gebied gewerkt. Het is van groot belang dat zo juist die woonmilieus worden gecreëerd, die de aantrekkelijkheid van de stad vergroten en een aanvulling zijn op de bestaande woningvoorraad.

Hoofdstuk 3: STAND VAN ZAKEN UITVOERING STRUCTUURVISIE (DEEL II)

De Structuurvisie Maastricht 2030 bestaat uit twee delen. In het tweede deel wordt het beleid, zoals dat in deel I is geformuleerd, nader uitgewerkt vanuit de verschillende beleidsthema's. Waar aan de orde mondt dit uit in een onderzoeks- en uitvoeringsprogramma. In dit hoofdstuk wordt de actualiteit vanuit de verschillende beleidsthema's beschreven.

Paragraaf 3.1 Mobiliteit

In hoofdstuk 2.1 van deel II van de structuurvisie is het beleid beschreven op het gebied van auto, openbaar vervoer, fiets en parkeren. Dit is vertaald in een uitvoerings- en onderzoeksprogramma tot 2020. De stand van zaken wat betreft deze programma's is als volgt.

Uitvoeringsprogramma

Project A2 Maastricht
Verbetering Noorderbrugtracé
Verbetering fietsroutenetwerk
P&R-voorziening en lightrail-station Maastricht Noord
Tram Vlaanderen - Maastricht

Stand van zaken

project is in uitvoering
project is in aanbestedingsfase
project in uitvoering
project is gereed; vervolg wenselijk
project is in voorbereidingsfase

Spoorkruising en aanpak stationsomgeving

Plan van aanpak parkeren MCH 2018
Verbetering busroute vanaf CS naar oost
Programma NSL
Mobiliteitsmanagement
Programma Beter Benutten 2012-2014 (BB 1)
Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor minder validen

aanpak stationsplein in voorbereiding
spoorkruising is onderzoeksopgave
niet meer van toepassing
is ingebracht in wensnet OV
programma is in uitvoering
in voorbereiding via Beter Benutten 2
programma is in uitvoering
via concrete inrichtingsplannen

Onderzoeksprogramma

Ontsluiting Randwyck Noord
Verkeersveiligheid J.F. Kennedysingel

Centraal Station

Openbaar vervoer
Aansluiting op Europese HSL-netwerk

Stand van zaken

afgerond / onderdeel van masterplan
deels uitgevoerd (snelheid, belijning);
vervolgfase moet nog starten
aanpak stationsplein in voorbereiding
spoorkruising is onderzoeksopgave
afgerond / ingebracht in wensnet OV
wordt opgepakt in regionaal verband

De in het overzicht genoemde aanpak van de stationsomgeving is inclusief het realiseren van een ondergrondse fietsenstalling. Op korte termijn wordt de stand van zaken van de uitvoering van het fietsplan beschreven, waarbij wordt aangegeven welke aanvullende maatregelen nodig en wenselijk zijn. Verder kunnen uit de actualisatie van het verkeersveiligheidsplan maatregelen komen ter aanpassing / herinrichting van de openbare ruimte. Een en ander conform de Kaderbrief 2014, waarin speciale aandacht is gegeven aan het thema 'Ruim baan voor de fiets' als uitwerking van het coalitieakkoord. Daarnaast wordt nog gewerkt aan een actieplan duurzame mobiliteit. Het is de bedoeling dat veel van de hiervoor beschreven maatregelen worden gefinancierd via het in voorbereiding zijnde Beter Benutten 2, waarin een ambitieus programma is opgenomen.

Multimodaal regionaal raamwerk

In de structuurvisie voor de Maastricht Health Campus (Randwyck) worden de noodzakelijke voorwaarden gecreëerd voor een succesvolle ontwikkeling. Dit gebeurt onder regie van de provincie ook voor de Chemelot-campus. De aanhaking van de Chemelot-campus aan het openbaar vervoersnetwerk van Zuid Limburg en de Euregio is echter nog problematisch. Dit probleem raakt aan het belang van een multimodaal netwerk op regionale schaal. De steden in Zuid Limburg gaan samen met de provincie Limburg een bereikbaarheidsanalyse uitvoeren, die moet uitmonden in een streefbeeld voor het Limburgnet van de toekomst. Voor Maastricht kan dit gevolgen hebben voor het lokale openbaar vervoersnet, dat vanuit de regio doordringt in de stad en voor de verdere programmering van centra, afhankelijk van hun ligging ten opzichte van het raamwerk. Het uiteindelijke doel is op regionale en Euregio schaal te komen tot een multimodaal raamwerk met goed functionerend (grensoverschrijdend) openbaar vervoer.

Parkeren binnenstad

Er zijn ingrijpende veranderingen gaande binnen de detailhandel en op het gebied van het koopgedrag. Dit kan gevolgen hebben voor het parkeerbeleid. In het coalitieakkoord is reeds onderzoek aangekondigd naar het parkeergedrag mede in relatie tot de tariefstelling. De raad heeft het initiatief genomen via een aantal verdiepingssessies een discussie te voeren over het parkeren in en rond de binnenstad. Aan de hand van de resultaten van deze discussie zal invulling worden

gegeven aan de acties, die op dit thema aan de orde zijn in relatie tot de herijking van de structuurvisie in 2016.

Specifiek voor het gebied Tapijnkazerne en omgeving waren in de structuurvisie twee onderzoekopgaven geformuleerd:

- Een onderzoek naar de wenselijkheid / noodzakelijkheid voor een ondergrondse parkeergarage op het terrein van de Tapijnkazerne.
- De Tapijnkazerne als een zoeklocatie voor de realisatie van een Park&Walk-voorziening.

De discussie over deze onderwerpen heeft plaatsgevonden op basis van het 'Onderzoek parkeren Maastricht Zuidwest' (september 2013). Besloten is een (ondergrondse) parkeergarage geen hard onderdeel te laten zijn van de visie voor het gebied van de Tapijnkazerne en de wenselijkheid te bezien bij de Visie op de Binnenstad. In deze visie, zoals die nu voorligt, wordt geconstateerd dat een (grootschalige) parkeervoorziening voor binnenstadsbezoekers niet past binnen de gebiedskarakteristiek van het zuidwestelijke deel van de binnenstad.

Toekomstige stedelijke verkeersstructuur

Via de projecten A2-Maastricht en Noorderbrugtracé wordt de komende jaren een robuust stedelijk netwerk gerealiseerd. Na het gereed komen daarvan zal bekeken worden of (en zo ja: welke) aanvullende maatregelen nodig en/of wenselijk zijn. Het gaat daarbij niet alleen om een actualisatie van het DVM-systeem (Dynamisch Verkeers Management), inclusief de doseerpunten. Maar ook om het onderliggende netwerk waarbij speciale aandacht zal worden gegeven aan de stedelijke noordzuid-routes op de oostelijke en westelijke Maasoever.

Paragraaf 3.2 Groen, natuur en landschap

In hoofdstuk 2.2 van deel II van de structuurvisie is het beleid beschreven op het gebied van groen, natuur en landschap. Dit leidt tot een aantal beleidsuitgangspunten en een uitvoerings- en onderzoeksprogramma tot 2020. De huidige stand van zaken wat betreft deze programma's is als volgt.

Programma

Integratie beleid groen, verhardingen en water
Onderzoek ontbrekende ecologische verbindingen
Vergroting stadspark bij Tapijnkazerne

Ontwikkeling van het Frontenpark

Aanleg van nieuwe fietsbrug bij Borgharen
Uitbreiding van het Millenniumbos
Inboetgelden strategisch inzetten
Stimuleren aanleg groene daken
Biodiversiteit in bebouwde omgeving stimuleren
Stimuleren stadslandbouw

Ecologisch groenbeheer

Stand van zaken

via concrete projecten
onderzoek moet nog starten
visie is opgesteld
eerste fase is uitgevoerd
visie wordt opgesteld
eerste fase in uitvoering
project is in onderzoek
gereed; vervolg wenselijk en mogelijk
onderdeel van de leidraad groen
vereenvoudiging regeling wenselijk
beleidsnotitie zal worden opgesteld
faciliteren initiatieven derden
onder andere in Landgoederenzone
geschiedt met name via het CNME

Met name via de projecten Tapijnkazerne, Frontenpark, Rivierpark Maasvallei, Geusseltpark en Landgoederenzone wordt een enorme slag gemaakt in het versterken en uitbreiden van het groene raamwerk van de stad. Dit conform de Kaderbrief 2014, waarin speciale aandacht is gegeven aan het thema 'Groen en duurzaam' als uitwerking van het coalitieakkoord. In het kader van het stimuleren van recreatief fietsverkeer wordt gewerkt aan een fietspad rond de stad door de groene gebieden.

In 2009 heeft de gemeenteraad gekozen voor een meer extensief beheer en sober onderhoudsbeeld van het openbaar groen. In de Leidraad Groen wordt een lange termijn strategie voor het groenbeheer uitgewerkt. Hierin wordt geconstateerd dat de bezuinigingen op het groenonderhoud over de afgelopen jaren zichtbaar zijn geworden in het stadsbeeld. Groenvoorzieningen, die oorspronkelijk zijn ontworpen en aangelegd op een hoger onderhoudsniveau, kunnen niet langer meer in stand worden gehouden. Daarom zal een deel van het huidige groenareaal worden omgevormd, zodat op de langere termijn kan worden volstaan met een meer extensieve vorm van groenbeheer. Om de gehele stad van een vitaal en schoon openbaar groen te kunnen blijven voorzien zal het toekomstbeeld steeds meer uit gras met bomen bestaan, met uitzondering van het zogenaamde representatieve groen in de historische binnenstad. Aan burgers en bedrijven wordt de gelegenheid geboden om daar waar gewenst en/of mogelijk het meer onderhoudsintensieve groen zelf te gaan beheren. Hierdoor kan toch (in bepaalde mate) een gevarieerd groenbeeld intact blijven.

In de structuurvisie is de nodige aandacht gegeven aan het bestrijden van zogenaamde 'hittestress' door middel van meer groen (en water) in de openbare ruimte. Dit beleid is nog actueel en noodzakelijk in relatie tot de verandering van het klimaat en moet tot uitwerking komen via concrete (integrale) plannen en projecten. Voorbeeld hiervan is de herinrichting van het Plein Sint Petrus Banden.

Paragraaf 3.3 Water

In hoofdstuk 2.3 van deel II van de structuurvisie is het beleid beschreven ten aanzien van het thema water. Dit is grotendeels nog actueel. Vanuit dit thema worden beleidsuitgangspunten geformuleerd, waaruit randvoorwaarden voortkomen voor concrete projecten en initiatieven.

De stand van zaken van projecten van derden, waarin de gemeente participeert, is als volgt:

Pilot meerlaagse veiligheid Maastricht-Oost	project is uitgevoerd
Hoogwaterbeschermingsprogramma (tot risico 1/250)	project is uitgevoerd
Rivierpark Maasvallei (project Grensmaas)	project is in uitvoering
Deltaprogramma Rivieren / Maasvallei	voorkeursstrategie is opgesteld

Het Deltaprogramma 2015 is er op gericht om de hoogwaterproblematiek van onder andere de Maas te beheersen. Onder regie van de Provincie Limburg is in overleg met alle betrokken partijen een voorkeursstrategie voor de Maasvallei ontwikkeld en aan het Rijk aangeboden. Deze voorkeursstrategie bestaat (conform de uitgangspunten voor het Deltaprogramma Rivieren, inclusief klimaatopgave en analysenorm) uit rivierverruiming en een hieraan complementaire opgave in dijken. Met deze voorkeursstrategie is een goede basis gelegd voor de regionale aanpak van de hoogwateropgave voor de langere termijn. De mogelijkheden om als regio uitwerking en uitvoering te geven aan deze strategie en bijbehorende maatregelen zijn sterk afhankelijk van de keuzes die de Tweede Kamer in haar Deltabeslissing zal nemen ten aanzien van beschermingsnorm, financieel kader en programmering.

Specifiek voor Maastricht bestaan de voorgenomen maatregelen onder andere uit verruiming van de rivierbedding in combinatie met het realiseren van al dan niet tijdelijke waterkeringen in het bestaand stedelijk gebied. Maastricht is aangewezen als pilot om de stad in voldoende mate te beschermen tegen extreem hoge waterafvoeren van de Maas en de daarvoor noodzakelijke maatregelen in overleg met betrokken partners uit te werken. De gemeente is verzocht hierin het initiatief te nemen. Een plan van aanpak wordt opgesteld. Dit conform de spelregels van het MIRT (dit is het rijksprogramma voor de bekostiging van grote infrastructurele projecten), waaruit de maatregelen moeten worden bekostigd.

Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2013-2017 is in 2013 vastgesteld. De gemeente is initiatiefnemer om vanuit de middelen van het rioleringsplan de noodzakelijke maatregelen te treffen op het gebied van afkoppeling van de hemelwaterafvoer. Daarbij wordt in eerste instantie prioriteit gegeven aan de plekken waar de wateroverlast na hevige regenval het grootst is.

De volgende maatregelen worden uitgevoerd via het gemeentelijk rioleringsplan:

- afkoppelen	in uitvoering o.a. via wijkaanpak
	prioriteit <-> mate overlast
- stimuleringsregeling afkoppelen	regeling is afgeschaft
- verbeteren waterkwaliteit (met name van Jeker)	in voorbereidingsfase
- zorgplicht grondwaterkwaliteit	in onderzoeksfase

Dit beleid is nog actueel en noodzakelijk in relatie tot de verandering van het klimaat en moet tot uitwerking komen via concrete (integrale) plannen en projecten. Voorbeeld hiervan is de herinrichting van het Plein Sint Petrus Banden.

Paragraaf 3.4 Wonen

In hoofdstuk 3.1 van deel II van de structuurvisie is het beleid en de programmering beschreven voor het thema wonen. Beleidsmatig is dit nog actueel, maar de programmering van de woningbouw voor de komende jaren moet wel worden geactualiseerd.

In het centraal stedelijk gebied wordt momenteel projectgewijs en met verschillende partners aan de invulling van een aantal belangrijke gebieden gewerkt, zoals het project Belvédère, de vastgoedontwikkeling behorende bij het project A2-Maastricht en de aanpak van buurten direct rond de binnenstad. Uit de studie 'De aantrekkelijke Stad' van Marlet blijkt dat het succes van stedelijke woonmilieus van middelgrote steden grotendeels berust op de aanwezigheid van vooroorlogse koopwoningen. Deze hebben vaak "overmaat", identiteit en zijn in verschillende prijsklassen aanwezig. Dit aanbod ontbreekt nagenoeg geheel in Maastricht, omdat het overgrote deel bestaat uit krappe naoorlogse woningen in de (sociale) huursector. De opgave is hoe via nieuwbouw en herstructurering toch kan worden voorzien in de vraag; dit in samenhang tussen de verschillende projecten.

Getalsmatig loopt de woningbouwproductie van de afgelopen jaren redelijk in de pas met het programma. Daarbinnen is het aandeel van de stedelijke brandpunten kleiner dan geprogrammeerd. Er zijn daarentegen meer woningen toegevoegd door splitsing van grotere woningen en herbestemming van bestaande niet-woongebouwen, met name in en om de binnenstad. Door marktontwikkelingen is de woningbouwontwikkeling in Belvédère en de herstructurering bij de programmering achterop geraakt. Voor de herstructurering komt daar als reden bij de discussie over

de rol, taken en financiën van de corporaties. Deze hebben een negatieve weerslag gehad op het tempo in de herstructurering.

Het vraaggericht bouwen heeft de afgelopen jaar meer ingang gevonden in de planvoorbereiding bij zowel gemeente als marktpartijen. De inbreng van aspirant-bewoners is groter geworden. Er is onderzoek gedaan naar de geschiktheid van een aantal bestaande gebouwen voor (collectief) particulier opdrachtgeverschap. In Belvédère loopt een traject met de Stichting Betrokken Wonen om te komen tot een project dat in collectief particulier opdrachtgeverschap wordt ontwikkeld.

Het aantal studenten is de afgelopen jaren sneller gegroeid dan gedacht. De verwachtingen over de toekomstige ontwikkelingen zijn minder eenduidig geworden. Zo is niet duidelijk wat het effect van het afschaffen van de basisbeurs en de inperking van OV-kaart van studenten voor effect zal hebben op het aantal studenten dat op kamers gaat wonen, zeker voor de in Nederland meer perifeer gelegen studentensteden. Het uitvoeringsprogramma Student en Stad is gestoeld op het principe uit de structuurvisie: geen verplichte spreiding met behulp van (bijvoorbeeld) quoterings. De inzet is gericht op het voorkomen -en indien nodig een actieve aanpak- van overlast door een samenstel van sociale en fysieke maatregelen. Onderdeel daarvan is het realiseren van enkele grootschalige locaties voor (met name buitenlandse) studenten, waaronder Het Carrégebouw en de Eiffel. Naar de geschiktheid van het voormalige klooster aan de Tongerseweg voor studentenhuisvesting wordt onderzoek gedaan.

Deze aspecten komen aan de orde in het kader van de actualisering van het woningbouwprogramma (de woningbehoefte in aantallen en typen woningen en woonmilieus). Daarnaast spelen daarbij de volgende vraag- en discussiepunten:

- in welke mate kan herbestemming van bestaande gebouwen de woningbehoefte opvangen,
- hoe gaan we om met de groeiende sector van diverse tijdelijke huisvestingsvormen,
- wat zijn de effecten van de extramuralisering en andere beleid gericht op het langer zelfstandig wonen van ouderen en
- de regionalisering van de woningbouwplanning onder de paraplu van het provinciaal omgevingsplan (POL) / de structuurvisie wonen Zuid Limburg.

De actualisering van het woningbouwprogramma is gestart met een analyse van de vraag. Afhankelijk van het resultaat daarvan wordt het vervolgproces vormgegeven.

Woningsplitsing is -zeker nu het beleid er op is gericht om waar mogelijk de woningbehoefte in bestaande (woon)gebouwen op te vangen en nieuwbouw niet makkelijk van de grond komt- een goed instrument om vraag en aanbod -in met name (centrum)stedelijke woonmilieus- op elkaar af te stemmen. De afgelopen jaren zijn veelvuldig woningen gesplitst. Omdat splitsing vaak gepaard gaat met de huisvesting van studenten is vanuit verschillende buurten de kritiek op het woningsplitsingsbeleid gegroeid. Dit najaar start een evaluatie van dit beleid. Vooruitlopend hierop is naar aanleiding van een door de raad aangenomen motie het woningsplitsingsbeleid voor de wijk Limmel aangescherpt.

De zogenaamde Herzieningswet herijkt de taken van de corporaties als ook de relatie tussen de gemeente en de corporaties. Het handelen van de corporaties zal meer dan voorheen een aantoonbare bijdrage moeten leveren aan het gemeentelijk woonbeleid zoals vastgelegd in de lokale woonagenda. De finale behandeling van de Herzieningswet in het parlement vindt naar verwachting begin 2015 plaats. Vooruitlopend hierop zijn de gemeente en de drie corporaties voorjaar 2014 een proces gestart dat zal leiden tot "prestatieafspraken nieuwe stijl".

Paragraaf 3.5 Economie

In hoofdstuk 3.2 van deel II van de structuurvisie is het beleid beschreven voor het thema economie. Begin 2013 heeft de gemeenteraad de economische visie voor de stad, 'Made in Maastricht' vastgesteld. Deze visie is weliswaar opgesteld na de structuurvisie, maar beide beleidsdocumenten zijn op dezelfde ambities gebaseerd en onderling consistent. In hoofdstuk 2 van deze notitie zijn de meer algemene ontwikkelingen op het gebied van de economische structuur beschreven. In deze paragraaf wordt per onderdeel ingegaan op een aantal opgestelde (of in voorbereiding zijnde) beleidsnota's, die een meer concrete uitwerking zijn van de economische visie (en de structuurvisie).

Bedrijventerreinen

De nieuwe visie op bedrijventerreinen is in november 2013 vastgesteld door de Raad: 'Ruimte voor Ondernemen, van Bedrijventerreinen naar Bedrijvenparken en Stedelijke Werklocaties'. Hierin wordt meer rekening gehouden met de behoeften en gebruiksmogelijkheden vanuit de markt. De stand van zaken wat betreft de specifieke bedrijventerreinen is als volgt:

Herstructurering Beatrixhaven	in uitvoering conform masterplan
Transformatie Bosscherveld	eerste fase in uitvoering; vervolgfase in voorbereiding
Transformatie ENCI-terrein Lanakerveld	fasegewijs in uitvoering conform plan van transformatie reservecatie voor langere termijn
Maastricht-Eijsden	gereed voor uitgifte
Trega / Zinkwit	(voorlopig) bestemd als regulier bedrijventerrein
Overige bedrijvenlocaties	consolidatie; geen acties nodig

Kantorenlocaties

Het stedelijk programma voor kantoren moet geactualiseerd worden. Dit vindt plaats in overleg met de regio en in afstemming met het proces van het POL (Provinciaal Omgevingsplan Limburg). Op regionaal niveau is een eerste analyse en monitoring aanwezig en het ontwerp van het POL is gecommuniceerd. Op basis daarvan zal in de komende periode een actuele visie over de gewijzigde kantorenmarkt ter vaststelling worden aangeboden aan het bestuur. De stand van zaken wat betreft de specifieke kantorenlocaties is als volgt:

Randwyck Noord	nieuw masterplan is opgesteld
Geusselt	fasegewijze uitvoering integrale gebiedsontwikkeling
A2-zone	na gereed komen infrastructuur
Annadal en Binnenstad	consolidatie; geen acties nodig

Buurt- en wijk economie

Mede naar aanleiding van de groeiende groep ZZP-ers en het experiment 'leegstand en herbestemming' wordt momenteel een visie uitgewerkt ten aanzien van de lokale kansen voor commercieel en maatschappelijk ondernemen. Hierin wordt onder andere ingespeeld op de groeiende behoefte aan kleine flexibele ruimten met korte huurtermijnen en ondersteunende faciliteiten. Hierbij wordt afstemming gezocht met de ontmoetingsplekken, zoals die in de structuurvisie zijn gedefinieerd. Verder wordt invulling gegeven aan de groeiende behoefte aan meer mogelijkheden voor bedrijvigheid aan huis. Het is de bedoeling om in 2015 deze visie ter vaststelling aan te bieden aan het bestuur.

Kenniseconomie

De ambities op het gebied van de kenniseconomie zijn nog onverkort van toepassing. Voor de realisatie van de Maastricht Health Campus is het gebied Randwyck Noord essentieel; hiervoor is in overleg met de partners een nieuw masterplan vastgesteld. De ontwikkeling van de Tapijnkazerne als stadscampus is belangrijk voor de ontwikkeling van de Universiteit Maastricht. Het in de structuurvisie beschreven initiatief van de Hogeschool Zuyd in het gebied Belvédère (Quartier des Arts) is helaas komen te vervallen. Het actieprogramma 'Student en stad' is eind 2013 door de gemeenteraad vastgesteld. Conform het coalitieakkoord zal dit verder ter hand worden genomen. Een internationale studentsclub is hiervan een nadrukkelijk onderdeel.

Creatieve economie

Een van de pijlers van de economische visie betreft de creatieve economie. In de nieuwe structuurvisie zal specifiek aandacht worden aan dit thema. Op dit gebied is het Uitvoeringsprogramma Creatieve Industrie opgesteld, waarin is gekozen voor de volgende inzet:

- Het versterken van de fysieke creatieve infrastructuur.
- Het stimuleren van het ondernemerschap.
- Het uitstralen van de successen.
- Het verbinden van de spelers in de sector via 'branding'.

Via deze impulsen kan ook een versnelling ontstaan in de uitbouw van het stadsdeel Belvédère als creatieve motor voor de hele stad, conform het coalitieakkoord. In het bijzonder de incubatoren en werklocaties voor de mode en maaksector, de film- en mediasector en de ZZP-formules kunnen hier in een moderne stedelijke context tot bloei komen. De projectplannen hebben verschillende snelheden. Het programma Mode: Maastricht loopt voorop. De ervaringen, die daarbij worden opgedaan, zullen worden gebruikt bij de overige programma's.

Toerisme

Het toeristisch beleid is nog actueel, met dien verstande dat de nota ten aanzien van het hotelbeleid actualisatie behoeft. Er zal onderzoek plaatsvinden naar de wenselijkheid en locaties voor een nieuw evenemententerrein; dit conform het coalitieakkoord. Aanvullend wordt het (tijdelijk) gebruik van gebouwen voor evenementen verkend. Dat geldt ook voor de wijze waarop evenementen kunnen bijdragen aan gebiedsontwikkelingen binnen de projecten Belvédère, A2-Maastricht en Tapijnkazerne. Hier ligt een directe relatie met het Maastricht-LAB – Experimenteerruimte.

Detailhandel

In de structuurvisie is het detailhandelsbeleid redelijk precies beschreven. Mede vanwege de demografische en maatschappelijke ontwikkelingen ten aanzien van het koopgedrag is de verwachting dat er naar de toekomst toe weinig of geen extra ruimte zal ontstaan op het gebied van detailhandel. De actualisatie van de programmering vindt in eerste instantie op regionaal niveau plaats en is onderdeel van het lopende proces voor de totstandkoming van en besluitvorming over het POL (Provinciaal Omgevingsplan Limburg). Daarna zal doorvertaling plaatsvinden naar de detailhandelsstructuur binnen de stad.

Paragraaf 3.6 Maatschappelijke voorzieningen

In hoofdstuk 3.3 van deel II van de structuurvisie is op hoofdlijnen het beleid op het gebied van maatschappelijk vastgoed beschreven. De veranderingen op het gebied van demografie, gebruik van accommodaties, decentralisaties, beleidsveranderingen en financiën vragen om een verdere uitwerking van deze lijnen. Daarbij is het belangrijk de ruimtevraag voor maatschappelijke functies beter te matchen met geschikt vastgoed in Maastricht en de regio. De wijze waarop de gemeente dat doet is anders dan in het verleden en gaat richting co-creatie en het aansluiten van de overheid bij initiatieven uit de samenleving.

In het coalitieakkoord is afgesproken integraal accommodatiebeleid te voeren, zonder daarbij als gemeente verantwoordelijkheden over te nemen. Dat vraagt om scherpe keuzes en bijbehorende financiële en maatschappelijke consequenties. Het integraal accommodatiebeleid moet kaders bieden voor die keuzes, en verlichting geven voor problemen die in de loop der jaren zijn ontstaan. Er is een 'position paper' opgesteld dat de start vormt van deze aanpak voor maatschappelijk vastgoed en schetst de vervolgstappen die in de komende jaren worden genomen. Hoofddoel is regie te voeren en te komen tot een betere aansluiting van vraag en aanbod van maatschappelijk vastgoed.

In de afgelopen maanden heeft een verkenning plaatsgevonden van het thema maatschappelijk vastgoed. Zowel de betrokken interne afdelingen als de belangrijkste partners van de gemeente zijn daarbij bevraagd over de problematiek en de urgentie van de deelonderwerpen. Op basis van de inventarisatie blijkt het gewenst de kaders uit de structuurvisie concreter uit te werken. Enerzijds moet dat meer inspelen op de veranderingen in de samenleving, anderzijds is het wenselijk om vanuit de integrale visie het huidige beleid tegen het licht te houden. Meer concreet betekent het een actualisering van de huidige teksten uit de structuurvisie en de uitgangspunten uit het integraal accommodatiebeleid 'in de steigers' uit 2005. Dit onder andere door het organiseren van expertmeetings en paneldiscussies met alle betrokken partijen.

Paragraaf 3.7 Architectuur

In hoofdstuk 4.1 van deel II van de structuurvisie wordt het beleid op het gebied van stedenbouw en architectuur beschreven: het beeld van de stad in het samenspel tussen gebouwen en openbare ruimten. Dit beleid is nog actueel. Er is op dit thema geen zelfstandig uitvoerings- of onderzoeksprogramma, maar formuleert beleidsuitgangspunten waaruit randvoorwaarden voortkomen voor concrete projecten en initiatieven.

Vanuit de beeldkwaliteit vraagt het centraal stedelijk gebied (de binnenstad en directe omgeving) de nodige aandacht. Bij de planvorming en uitwerking van de verschillende deelgebieden en de concrete projecten is een integrale benadering nodig, waarin:

- de gewenste profilering van de verschillende deelgebieden,
- de te realiseren woonmilieus en specifieke woonproducten,
- de voorzieningenstructuur (al dan niet met een zekere functiemenging),
- de vormen van mobiliteit inclusief parkeerbehoefte en -oplossingen,
- met aandacht voor klimaatadaptatie in de openbare ruimte (wateropvang en groen)

in onderlinge samenhang wordt gezien.

De huidige Welstandsnota, het toetsingskader voor de Welstands- en Monumentencommissie voor de beeldkwaliteit van (bouw)plannen en initiatieven, dateert uit 2004. In de komende periode zal dit document worden geactualiseerd. Het gaat daarbij met name om:

- Bijstellen op basis van de reeds uitgevoerde of wenselijke transformatie van met name het stedelijk gebied.
- Actualiseren op basis van stand van zaken voor bescherming van het Maastrichts Cultureel Erfgoed.
- Aanpassen naar aanleiding van nieuwe wet- en regelgeving.

Daarnaast zal worden bekeken op welke manier de Welstandsnota beter toegankelijk en praktischer bruikbaar kan worden gemaakt.

Paragraaf 3.8 Cultureel erfgoed

In hoofdstuk 4.2 van deel II van de structuurvisie wordt het beleid op het gebied van cultureel erfgoed beschreven. Dit beleid is nog actueel. De stand van zaken wat betreft de aangekondigde acties is als volgt:

- De bescherming van het Maastrichts Planologisch Erfgoed is/wordt meegenomen via de actualisatie van de bestemmingsplannen. Het Investeringsprogramma Springlevend Verleden is uitgevoerd.
- Uitvoering van de Vestingvisie geschiedt via projecten zoals Frontenpark en Tapijnkazerne. Het Uitvoeringsprogramma Vestingvisie wordt tweejaarlijks opgesteld en uitgevoerd. De gelden worden met name besteed aan het wegwerken van achterstallig onderhoud.
- Er wordt een informatie- en communicatietraject opgezet richting particuliere eigenaren.

De beleidsnota Springlevend Verleden is in mei 2007 vastgesteld en liep tot eind 2012. De evaluatie van deze beleidsnota cultureel erfgoed toont de stand van zaken van de desbetreffende actiepunten. De beleidsuitgangspunten van de nota Springlevend Verleden zijn nog steeds van belang en actueel. De uitgangspunten zijn in mei 2012 herbevestigd en geactualiseerd in de structuurvisie.

In het beleid ten aanzien van leegstand en herbestemming (zie paragraaf 2.2) wordt speciale aandacht gegeven aan het herbestemmen van monumentale gebouwen. Dit om het cultureel erfgoed zo goed mogelijk te behouden en beleefbaar te maken.

Paragraaf 3.9 Milieu

In hoofdstuk 5.2 van deel II van de structuurvisie wordt het beleid op het gebied van milieu en leefbaarheid beschreven. In dit beleid, dat over het algemeen nog actueel is, worden randvoorwaarden geformuleerd ten behoeve van concrete projecten en initiatieven. Dit geldt met name voor de thema's verstoring (lucht, geluid, trillingen, externe veiligheid en licht) en afval.

Specifiek op het gebied van de luchtkwaliteit zijn de maatregelen uit het luchtkwaliteitplan uitgevoerd. Het betreft:

- de uitvoering van het fietsplan,
- het uitvoeren van groot onderhoud aan de Tongerseweg,
- het optimaliseren van de Akersteenweg,
- mobiliteitsmanagement in het kader van Maastricht Bereikbaar,
- het opzetten van het meetprogramma luchtkwaliteit,
- de realisatie van oplaatpunten voor elektrisch rijden,
- het onderhoud van de Ambyerstraat Noord en Zuid en
- het realiseren van groenvoorzieningen langs de Hertogsingel.

Deze maatregelen zijn (grotendeels) gefinancierd vanuit het ISV2 en de NSL-gelden (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit). Door deze maatregelen en het landelijke en Europese beleid voor het schoner worden van voertuigen, wordt nu op alle gemeentelijke wegen aan de (Europese) grenswaarden voldaan. Langs de A2 is wel nog een overschrijding van de grenswaarden aanwezig, maar de verwachting is dat dit niet meer het geval is als de A2-tunnel gereed is (in 2016).

Sinds 2013 wordt de luchtkwaliteit op verschillende plaatsen in de stad gemeten. Dit om de input voor de modelberekeningen te kunnen ijken en concrete ontwikkelingen te kunnen volgen. Eind 2014 worden de resultaten van het eerste meetjaar aan de raad voorgelegd.

Aandachtspunt blijven de wegen die weliswaar voldoen aan de grenswaarden, maar een hoge belasting houden. Mede hiervoor is het locatiebeleid lucht opgesteld. In dit beleid wordt er op toegezien dat er langs deze wegen geen functies worden gevestigd met extra kwetsbare groepen. Het locatiebeleid zal worden geactualiseerd op basis van gewijzigde wetgeving. Het Platform Luchtkwaliteit Maastricht wordt voortgezet.

Specifiek ten aanzien van de thema's energie en duurzaam bouwen zal, in navolging van het landelijk SER Akkoord, samen met de belangrijkste partners in het gebied worden gekomen tot een Lokaal Energie Akkoord Maastricht met bijbehorend programma. Een en ander conform de Kaderbrief 2014, waarin speciale aandacht is gegeven aan het thema 'Groen en duurzaam' als uitwerking van het coalitieakkoord.

In het kader van het project van de Duurzame Energiecentrale in Maastricht (DECL) is de vergunning verleend voor een biomassacentrale in het Bosscherveld. Op korte termijn is de vergunningverlening aan de orde voor een zonne-energiecentrale op de Belvédèreberg. De realisatie van een windmolenpark op het Lanakerveld lijkt niet haalbaar. Er wordt door Rijkswaterstaat gewerkt aan de inhoudelijke onderbouwing, die een waterkrachtcentrale bij de stuw van Borgharen mogelijk moet maken; concrete realisatie is afhankelijk van initiatief vanuit de markt.

Paragraaf 3.10 Ondergrond

In hoofdstuk 5.3 van deel II van de structuurvisie wordt het beleid op het gebied van de ondergrond beschreven. Dit beleid is nog actueel, maar is sprake van een aantal ontwikkelingen:

- Er is een 'Quickscan Ondergrond Maastricht' ontwikkeld. Hiermee kan alle informatie over de ondergrond eenvoudig zichtbaar worden gemaakt. Dit is belangrijk omdat op die manier de gegevens over de ondergrond eenvoudig toegankelijk zijn en gebruikt kunnen worden bij de planvormingsprocessen in de ruimtelijke ordening.
- Sinds medio 2013 is het nieuwe bodembeleid van kracht geworden. De 'Nota bodembeheer Maastricht 2012' vervangt het eerdere bodembeheerplan. De transformatieprincipes zijn nog wel van toepassing, maar de regelgeving is aangepast aan de landelijke richtlijnen en het kaartmateriaal is geactualiseerd op basis van de meest recente informatie.
- Er is een 'Gebiedsplan Gebiedsgericht Grondwaterbeheer' voor Maastricht Oost ontwikkeld. Dit biedt de mogelijkheid conform landelijk beleid om binnen een groter gedefinieerd gebied de grondwaterverontreiniging te beheersen. Zo nodig zal een dergelijk plan ook voor andere gebieden worden opgesteld.

Er is op het thema ondergrond geen zelfstandig uitvoerings- of onderzoeksprogramma, maar er worden beleidsuitgangspunten geformuleerd waaruit randvoorwaarden voortkomen voor concrete projecten en initiatieven.

Paragraaf 3.11 Principes

In hoofdstuk 6 van deel II van de structuurvisie zijn de ordeningsprincipes beschreven die gehanteerd worden bij locatiekeuze van stedelijke functies en de geldende randvoorwaarden vanuit de stedelijke netwerken bij ontwerp- en inrichtingsopgaven. Deze principes zijn nog actueel en worden als uitgangspunt gehanteerd bij de toetsing van initiatieven en/of bij de voorbereiding en uitwerking van concrete projecten.

Hoofdstuk 4: HERIJKING STRUCTUURVISIE IN 2016

In de voorgaande hoofdstukken is de actualiteit beschreven van de vigerende Structuurvisie Maastricht 2030. Hieruit blijkt dat zowel wat betreft de beleidsvorming als op het gebied van de uitvoering van projecten de nodige stappen zijn (en worden) gezet. De hoofdlijn van het ruimtelijk beleid blijft van toepassing, maar er is ook een aantal onderwerpen, die de komende jaren om aanvullend onderzoek en/of discussie vragen. Deze onderwerpen vloeien voor een belangrijk deel voort uit het Coalitieakkoord 2014-2018 'Wij Maastricht'. In het Bijlagenboek bij de Kaderbrief 2014 van 17 juni 2014 is aangegeven op welke manier de concrete acties worden opgepakt met nadere toelichting en planning.

In 2016 zal de huidige structuurvisie worden herijkt. Het resultaat van het aanvullend onderzoek en/of discussie zal dan worden verwerkt in een nieuwe versie van de structuurvisie. Daarbij wordt tevens bekeken of reeds kan worden geanticipeerd op de nieuwe Omgevingswet, die in 2018 van kracht wordt en waarin vormeisen zullen worden opgenomen ten aanzien van een Omgevingsvisie: de nieuwe benaming van een structuurvisie.